

Äkäslompolon osakaskunta
Sivulantie 6
95970 Äkäslompolo
Kiint.rek. 273-402-876-2

LAUSUNTO

22.2.2024

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.mmm@gov.fi

Asia: Tornionjoen kalastussäännön muutostarpeet vuodelle 2024 VN/3510/2024-MMM-1

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja ja perusteltuja ehdotuksia kalastussääntöön tarvittavista muutoksista Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 16 §:n mukaisia vuotta 2024 koskevia Ruotsin kanssa käytäviä neuvotteluja varten.

Lausunnoissa on mahdollista antaa ehdotuksia perusteluineen siitä, onko kalastussäännön 16 §:n mukaisesti kalastussääntöä tarpeellista mukauttaa tai siitä poiketa, ottaen huomioon kalakantojen tila.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää ehdotuksia tarvittavista muutoksista etenkin sen osalta, miten kalastuskaudella 2023 havaittuun heikkoon lohen nousuun tulisi reagoida.

Äkäslompolon osakaskunta antaa kannanottonsa pyynnössä esitettyihin kysymyksiin seuraavasti:

Lohi

Loheen kohdistuvan kalastuksen järjestelyssä tulee ensisijaisesti noudattaa ICES:n neuvonantoa. Kalastajien asema lohen kaupallisessa kalastuksessa tulee tasavertaistaa rajatylittävästi yhdessä Ruotsalaisten kanssa ja samaa periaatetta tulee soveltaa myös jokialueella tapahtuvassa kalastuksessa; pyydysten, välineiden, kiintiöiden sekä kustakin kalastusrikkomuksesta määrättävien sanktioiden osalta. Jokialueen kalastuksen järjestelyssä tulee ottaa käyttöön reaktiivinen kalastuksen säätely siten, että merialueen "ruututietoa" hyödynnetään kalastuksen ajoittamisessa jokisuulta Kattilakosken luotaimeen asti ja luotaimen tarjoaman nousu seurannan tietoa luotaimen yläpuolisen jokialueen kalastuksen ajoittamisessa sekä siten, että kalastuksen aloittamisen sekä päättämisen ajankohdan määrittelyn perustana käytetään parasta saatavilla olevaa tietoa lohien määrästä jokisysteemissä. Lohen luotaus tutkimukseen liittyvän tiedon määrää tulisi jokialueella lisätä kalastuksen säätelytoimien päätöksenteon tueksi sekä Euroopan elinvoimaisimman lohikannan tilan turvaamiseksi. Kalastuksen reaktiivisessa säätelyssä on kyettävä tarvittavan voimakkaisiin rajoitus toimiin, kuten kalastuksen keskeyttämiseen mikäli lohikannan tila tai esimerkiksi sääolosuhteet kuten veden lämpötila sitä edellyttää, sekä valvonnan selkeyttämiseksi näiden toimenpiteiden toimeenpanon edellyttämään tiedottamiseen alueella ja sen lupamyynnin järjestelyyn liittyvissä

toimipisteissä. Äkäslompolon osakaskunta esittää myös, että kalastuskaudelle 2025 laaditaan jokialueen lohen kalastusta koskevat kalastajakohtaiset, paikallisväestö huomioivat kiintiöt sekä veneen pitoon oikeuttava venerekisteri (Tenon -malli) edessä olevan kalastuskauden aikana. Veneestä tapahtuvan kalastuksen osalta osakaskunta ei koe vapamäärän rajoittamista, lohen kannalta, oleelliseksi rajoitus toimeksi.

Siika

Siian kalastuksen säätelyä tulee tarkastella nykyisessä muodossaan ja pyrkiä selvittämään siika kannan heikko tila tutkitun tiedon määrää lisäämällä.

Harjus

Harjuksen kalastuksen säätelyssä on kalatalousalueen näkemyksen ja kokemuksen mukaan syytä huomioida kalastus aikoihin liittyvät rajoitukset etenkin Tornionjoen, mutta myös Muonionjoen vesistöalueilla. Keväälle huhti-toukokuulle pääasiallisesti ajoittuvan kalastuksen rajoittamisella on Lappea-Ääverkoski osakaskunnan alueella saatu aikaiseksi kalakannan elinvoimaisuuden sekä kalojen keskikoon kannalta rohkaisevia tuloksia. Osakaskunnan vesistöstä Äkäsjoen kalastukseen sovellettu ns välimitta sääntöä, jonka mukaan sallittu saaliskala tulee olla kooltaan 30-35cm ja niitä saa kalastaja ottaa saaliikseen kaksi kappaletta per kalastusvuorokausi. Lisäksi Äkäsjoen säännössä on rajoitettu koukku määrä yhteen väkäsettömään koukkuun. Toteutetut säätely toimet ovat edistäneet kalojen keskikoon kasvua ja siten lisänneet kohteen kiinnostavuutta kalastusmatkailukohteena sekä kasvattanut sen tuomaa lupatuottoa, harjuskannan elinvoimaisuutta samalla vaalien.

Vastaavien säätely toimien soveltaminen laajemmalti rajajoen vesistöllä, esimerkiksi tarkempaa aluerajausta käyttäen, on kannatettavaa.

Hauen, ahvenen ja harjuksen kalastaminen 15.9 jälkeen

Äkäslompolon osakaskunta kannattaa Ruotsin esitystä hauen, ahvenen ja harjuksen kalastamisesta esitetyn määrääjän jälkeen, tarkennetun kalastussäännön (kalastus aika esim 07.00-20.00, väline tarkennus, opastettu kalastus) turvin.

Äkäslompolon osakaskunnan puolesta

Elias Teriö
Puheenjohtaja